

Izhaja vsaki četrtek ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema »Narodna Tiskarna« Gorici, ulica Veterinari št. 9.

Naročnino in naložila sprejema upravnništvo v Gorici, Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Gosposki ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1 v prodajalni »Kat. tiskov. društva« ul. Carducci, v Šolski ulici, Ninski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestni vrtu, po 8 v.

Oglasi in poslanice se računajo po priti vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v, dvakrat 12 v, trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XXI. letnik.

V Gorici, 14. avgusta 1913.

33. številka.

O katoliškem radikalizmu.

Naši goriški novostrujarji so poleg drugega zagnali tudi velik krik, da naše časopise ni dovolj korenito, da ni dovolj radikalno, kar se tiče katoliške stvari. Nam so očitali »Novi čas« in njegovi somišljeniki, da smo nekaki mlačni kristjani, da ne poznamo in se ne držimo pravih načel in druge podobne reči, o katerih smo mi že ponovno razpravljali in tudi dokazali, da smo imeli mi prav. Posebno genjo so zagnali novostrujarji proti »Primorskemu listu«, ki je od nekdanj zastopal na goriških tleh katoliška in slovenska načela in branil slovenske in krščanske pravice našega ljudstva. Ta list je bil novostrujarjem že od prvega njih nastopa hud in bodeč trn v peti in šli so v svojem sovraštvu tako daleč, da so ta katoliški list odsvetovali, da so ga metali iz pobožnih kmečkih družin in agitirali proti njemu kot bi bil »Primorski List« kako judovsko glasilo. In vse to zato, češ, da nismo dovolj radikalni. Mi pa smo že večkrat poudarili, da prava radikalnost, korenitost, ne obstoji v tem, da kdo strašno kriči in se dere, ampak v tem, da kdo tudi spolnuje to, kar mu katoliška vera nalaga. Zato ni treba kričati in vika, zato zadostuje prava globoka pobožnost, ki je tiha. Kdor pa se vedno dere in dere, da je radikalen katoličan, ta navadno ob težki uri ne vzdrži in ves njegov krik mu nič ne pomaga.

Posebno se je nova struja v svojem divjem boju proti nam sklicevala na presvitlega nadškofa dr. Mahnič, češ, »Novi čas« piše tako kakor zahteva

škof Mahnič v svojih spisih in edino »Novi čas« piše pravilno. Nam se je ta stvar sicer zdela kaj od začetka nekoliko neumljiva in te dni smo dobili naravnost krasno zadoščenje v tem oziru. Ker se »Novi čas« tako rad sklicuje na dr. Mahnič, smo pričakovali, da bo prinesel tudi jako znamenit in poučen članek izpod peresa dr. Mahnič, ki je bil objavljen pred kratkim v »Reških novinah« in kmalu potem v ljubljanskem »Slovencu« (dne 29. julija t. l.). V tem članku, o katerem pa »Novi čas« ne razpravlja in se ne sklicuje nanj, piše presvitli škof dr. Mahnič o katoliškem časopisju in pride tudi na radikalizem. Dr. Mahnič pravi doslovno o tej važni točki: »Est modus in rebus, suntque certi denique fines«. Vsaka stvar ima svoje meje. Čim se prestopijo te meje, se lahko tudi najboljša stvar obrne na zlo. To velja tudi za radikalizem, pa bil to tudi katoliški radikalizem. Pisec teh vrstic — tako piše dr. Mahnič dalje — je znan zaradi svojega katoliškega radikalizma. Vendar smatra za vredno, da pristašem katoliškega radikalizma, v katerem vidi on edino rešitev za Hrvatsko, zakliče: Ne quid nimis! Est modus in rebus. T. j. »Ne preveč! Vsaka stvar ima svojo mero.«

Te besede so kakor nalašč napisane za naše prevročekrvice novostrujarje, ki hočejo vse in povsod prekucniti stari obstoječi red in se prav nič ne zavedajo, da tečejo že čez dovoljeno mejo. Vse njih početje proti dr. Gregorčiču, vse njih agitiranje proti našim glasilom pač ni bilo nič drugega kot prekoračenje dovoljene meje. In prišlo je kot trdi dr. Mahnič, da se je iz njih napačnega in nepremišljenega radikaliz-

ma rodilo zlo, ki je udarilo celo deželo. Kar so uganjali novostrujarji, to ni bilo več radikalno, to je bila že nestrpnost. Posledice niso izostale. Nova struja ni več radikalna, to so nestrpneži, katere obseja članek istega škofa dr. Mahnič, na katerega se oni tako po krivici sklicujejo. Vsaka stvar ima svoje meje, tako nam kliče veliki škof krški in prav in spodobno je, da se teh besed krepko in zvesto držimo.

„Novi čas“.

Kaj pa, če tebe treba bilé? Presiren.

Zakaj je »Novi čas« nastal? Vzrokov je sicer več, a držimo se za danes samo tega, kar sam piše. V št. 25. piše, da je izšel v prvič o Božiču, da je tudi že takrat povedal, da bo deloval za mir in sloga na podlagi našega verskega prepričanja. V »Posebni izdaji« št. 27 pa pravi, da zato, da bi imeli prostor, da bi pisali proti politiki starostrujarjev, ker v »Gorici« in v »Pr. l.« se ni dobilo kottiča za odkritosrčno kritiko — po domače rečeno zato, da bi se jali needinost.

Naše prepričanje je, da gospodinja ne bo obešala svojega umazanega perila javno — sred vasi — temuč, da bo lepo doma oprala na skrivšem. Tako tudi v stranki — v nobeni ni vse prav in več oči več vidi — kar kedo meni, da ni prav, pove naj onim, ki lahko pomagajo, recimo odbornikom društva, ti naj presodijo, popravijo, kar se da, javno pa napake društva v svet razstrobijo, to se pravi društvu ugled jemati, oško-

dovati in takega se navadno že vsled društvenih pravil mora izključiti.

Denimo, da ima sin nerodnega očeta, ali naj gre na trg in naj kriči: »Naš oče je malopridnež! Domače, notranje zadeve društva naj se doma poravnajo. Ako ni mogoče mirno — pa potom domačega, društvenega razsodišča — vsako društvo ima tako razsodišče že po pravilih in že naš društveni zakon zahteva, kako naj se prepri v društvu poravnava — ne pa obešati domačih nesporazumljenj na velik zvon! Ako bi se bilo od novostrujarjev lojalno postopalo, imeli bi sedaj eno samo S. L. S. in močno in trdno in številno — z javno kritiko — ki je pa zelo pogostoma samo sumničenje in večkrat golo obrekovanje — kam smo prišli? Ali so novostrujarji predvideli tak uspeh? Kak naslov zaslužijo potem? — Ali pa, če ga niso predvideli, potem bi bilo to znamenje, da so kratkovidni in torej za voditelje — nesposobni.

Ta pišemo zato, da bi oni, ki so med novostrujarji dobre volje, ki želijo enotno krščansko politično stranko, vplivali na one, ki so hujše krvi, v tem smislu, naj se nastopi pot delovanja v »K. L. S.« pot, kakor je označena v pravilih, postavna pot, ne pa pot odbivanja in sumničenja in pretiravanja.

Kedor preveč ljudi odbiva — ostane nazadnje sam.

Po principu »novih«, da treba strankine hibe javno »kritikovati«, bi moralo nastati v »Novi struji« sedaj še eno glasilo, ki bi javno kritikovalo »novostrujarske« hibe neodvisno od strankinega vodstva — recimo »Novejši čas« z »novejšo strujo« in, ker bi tudi ta gotovo ne bila brez hibe, moral bi iz iste-

Papež Pij X.

Sp. I. K.

Dne 9. avgusta t. l. je preteklo 10 let, odkar je bil sedanji slavno vladajoči sv. Oče slovesno kronan v cerkvi sv. Petra v Rimu. — Papežev prestol se pač po pravici lahko imenuje prestol skrbi in težav. Tudi Pij X. je moral v minolem desetletju večkrat okusiti kelih bridkosti. Najstarejša hči sv. cerkve, Francija, se je izneverila in zaslula, tako, da se je bati, da ne bi se vrnila krvavi dnevi velike revolucije. Gotovo ve Pij X., da »peklenska vrata ne bodo zmagala«, a on ve tudi, da so bile cele države, da so bili veliki deli sveta nekdanj katoliški, a danes sede v temi in smrtni senci, — on ve, da je na francoskem organizem kat. cerkve skoroda porušen, — on ve, da se v drugih državah cerkev iz političnih ozirrov sicer še trpi, da se ji je pa razumništvo že do cela odtujilo in da prodira brezverstvo bolj in bolj iz višjih krogov med nižje sloje ljudstva. —

Kaj bi moglo pač sedaj ob 10-letnici vladanja bolj razveseliti srce sv. Očeta,

kakor, ako bi videl, da vlada v sv. cerkvi duh in mir božji?! — Toda božja previdnost mu ni naklonila tega veselja. Poln skrbi in najhujših slutenj upira starček na prestolu sv. Petra svoje oči v bodočnost in odgovarja neštevilnim častitkam in voščilom svojih vernikov z resnim opominom: »Orate et laborate! — Molite in delajte!«

Dne 2. junija l. 1835 rodil se je v vasi Ričeze pobožnim starišem, Ivanu in Marjeti, prvorojenec in ljubljeneč, Jožef Melhijor. Bil je zelo bister, ukažen in vedno vesel deček. Ko je pričel hoditi v šolo, zapazil je učitelj takoj, da »ima dobro glavo in da bo še kaj iz njega«. Tako je naš »Pepo« lepo napredoval. — Toda, kakor povsod pri ubogih, moral je tudi on, ko je prišel iz šole, donášati drva, kravo pasti ali pa v vrtu pomagati. Nikakor pa ne smemo misliti, da mu je bilo to nadležno ali neprijetno. Ne! — Mali Jožef je ljubil in cenil delo. — Od izprehodov mu je bil najljubši oni do svetišča Matere božje (»la Madonna delle Cendrole«), ki je bilo kak četrt ure od-

daljeno. Tjekaj je zahajal pogostoma ob nedeljah s svojim očetom, pa tudi sam je večkrat tam molil, ter iskal pri Mariji tolažbe in sveta.

O Veliki noči l. 1846 je pristopil k prvem sv. obhajilu. Ginljivo je moralo biti pač videti tega pobožnega dečka, ko se je prvič približal mizi Gospodovi. Ne dolgo potem je prejel tudi zakrament sv. birne — rekel bi — kot krepilo za leta svojega šolanja. Njegov župnik, Fuzarini, je hotel namreč dečka pripraviti za latinske šole in ga je v ta namen poučeval.

Dijaška leta.

Vsprejemni izpit za gimnazij v Kastelfranko je napravil Jožef z izvrstnim uspehom; tako je postal dijak. Njegov oče je bil sicer v skrbeh, zlasti zaradi plačevanja, toda župnik mu je znal povsod pomagati iz zadrege. Jožef je moral seveda vsak dan peš hoditi v Kastelfranko, a upravitelj vsakdanja pešhoja mu je vtrdila zdravje.

Zjutraj je vtaknil lepo v malho kos kruha ali polente in tako korakal sam dobre volje v mesto, da bi si tako prihranil podplate. Opoldne je ostajal v

mestu in pri neki dobri družini brezplačno kosil. Moral pa je zato poučevati tri otroke v oni hiši. Tako je šlo nekoliko časa.

Ko je prišel pozneje tudi njegov brat na gimnazij, kupil jima je oče voz in oslička, in tako sta se oba brata dan na dan vozila v šolo in iz šole. Ko sta pa prišla, zvečer domov, čakalo ju je že delo ali na polju ali pa v vrtu. Večkrat sta morala tudi napravljati in skladati drva.

V svojem prvem spričevalu je imel Jožef v vseh predmetih najboljšo rede, in tako potem vsa leta. Oče in župnik, oba sta spoznala, da je Jožef poklican za kaj višjega, kakor pa za kmečkega hlapca ali občinskega slugo. Po naklonjenosti beneškega patrijarha in kardinala, Jakoba Moniko, in po priporočilu župnikovem dobil je Jožef štipendij ali podporo neke belgijske ustanove.

Tako je prišel sredi septembra l. 1850, 16 let star v semenišče v Padovi. Mnogo lepega in novega je nudilo njegovim bistrim očem in njegovemu do-
vzetnemu srcu to mesto.

(Dalje pride.)

ga vzroka vzrasti »Najnovejši čas« z »najnovejšo strujo« i. t. d., i. t. d.

Ne vem, kaj bi rekli »novi«, ako bi kedo iz njene srede res vstanovil še eno novejšo strujo z novim listom, ki bi hotel biti še radikalnejši — ali bi mu ne očitali isto, kar smo pisali mi: Kar imaš pametnega v stranki skusi uveljaviti, a stranke same ne sramoti javno, stranke ne razdiraj, da, ako bi njih bolelo, ako bi sami čutili, bi spoznali.

Upamo tudi tako, da bodo mirni in trezni elementi s časom vsaj prišli na površje, ki bodo spoznali veliko in vsodepolno napako — stranko raztrgati — ter pomagali, da se vrne na Goriško zopet mir in edinost.

Naši veleposestniki.

»Novi čas« in od njegovih pristašev informiran »Slovenec« pišeta, da so veleposestniki odrinili g. Zucchiattija, ker jim je bil »preklerikalen«, da je dobil prostora »liberalec« g. Rutar. Dr. Gregorčiču je odstopil svoje mesto liberala le se ve da — da se lepše bere in, da bo cel svet videl, da je dr. Gregorčič tudi po vsej sili liberalec, ker zavzema v veleposestvu mesto liberalnega kandidata.

Smola! Isti dan, ko je »Slovenec« prinesel svoj dopis, isti dan je prinesla »Gorica« in »Soča« podpisano izjavo g. Zucchiattija, da je bila splošna želja veleposestnikov, da pride dr. Gregorčič v deželni zbor. O tem so govorili že na zborovanju dne 17. julija in takrat že je g. Zucchiatti izjavil, da odstopa o n s v o j e (torej pristno »klerikalno«) mesto dr. Gregorčiču ako bo treba in v »Izjavi« objavljeni dne 9. t. m. naznanja, da bi kandidate niti ne sprejel. Se ve, da novostrujarjev to ne bo motilo: »Zucchiattija so vrgli, ker je preklerikalen in dr. Gregorčič je zasedel mesto, liberalcu namenjeno, torej je liberalec!« tako bodo pisali in naj cel svet protestira. To je namreč »spremenjen zistem«.

»Slovenec« v novič svetujemo, naj si dobi boljšega poročevalca, ki bo našo Goriško nekoliko bolj poznal. Kako ta — »tujec« ne bomo rekli, da ne bo zamere — rečimo raje »novodošlec« Goriško pozna, se najlepše vidi iz tega, da ni še nikoli slišal, kako se imenujejo prebivalci v Brdih — on piše »Brdci« in »brdski veleposestniki!« — »Slovenec«, boljšega poročevalca, da ne bo — blamaže!

Tudi v logiki se nam dozdeva oni dopisnik šibak. Poroča, da so bili g. Rutarjevi pristaši organizirani in da so »Brdci« preglasovali, ker so ostali doma meneč, da veljajo kompromisni do-

govori od 17. julija. Pri nas, na Goriškem imamo to navado, da ne sklicujemo novih posvetovanj, ako ima o stat i pri starem dogovoru, ako se novo posvetovanje skliče je to znamenje, da se meni stare dogovore kako spreminiti, to vedo naši »Brdci« — potem pa res ne razumemo tudi, kako so mogli briske posestnike »preglasovati«, ako jih niti na zborovanju ni bilo! no, mogoče, da je tiskar besedo »nekateri« prezrl.

Našim veleposestnikom pa čestitam o k srečni izbiri kandidatov.

»Krivci in nasilju« o katerem sanja »Novi Čas«, ki bi se menda godilo briskim veleposestnikom, se bo pa vsak posmešnil, ki pozna niti, ki vežejo g. Rutarja na Dolenje Cerovo.

Politični pregled.

Isterski deželni zbor bo baje razpuščen in imenoval se bode komisar?

Kakor poroča korespondenca »Austria« smatra vlada pogajanja med isterskimi Italijani in Hrvati za delovanje deželnega zbora za razbita. Vsled tega se je vlada baje odločila razpustiti isterski deželni zbor in imenovati vladnega komisarja, ki bi prevzel avtonomne deželne posle. Komisarju bodo pridjani štirje svetniki, in sicer dva Italijana in dva Hrvata. Komisarjat bo vladal nedoločen čas. Zatrjuje se, da se izvede ta naredba že začetkom jeseni.

Dogodki na Balkanu.

Mirovna pogodba.

V nedeljo je bila v Bukarešti definitivno sklenjena in podpisana mirovna pogodba, ki ima sledeče besedilo:

»Med bolgarskim carjem in kralji Grške, Črne gore, Rumunske in Srbije navdanimi od želje storiti konec sedanjemu vojnemu stanju, prežetimi želje po redu v krajevinah in navdanimi volje napraviti mir med svojimi tako dolgo preizkušanimi narodi, so imenovali vladarji, da sklenejo definitiven mir in imenujejo za svoje polnomočne zastopnike. (Sledijo imena.)

Sklenilo se je sledeče:

I. Med bolgarskim kraljem in ostalimi vladarji, kakor tudi njih dediči in nasledniki bosta vladala mir in priateljstvo.

II. Glasom V. priloge mirovnega protokola popravljena meja med Rumunijo in Bolgarsko se prične ob Donavi nad Turtukajo in se konča ob Črnem morju, južno od Ekrena. Vrh tega je izrecno dogovorjeno, da Bolgarska tekom 2 let podere utrdbe pri Ruščuku in Šum-

li in vse utrdbe 20 km okoli Balčika. Mešana komisija določi tekom 15 dni na licu mesta novo mejno črto in izvrši razdelitev vsled nove meje deljenih nepremičnin in posestev. V slučaju kakega nesporazuma razsoja razsodišče kot zadnja inštanca.

III. Glasom IX. priloge mirovnega protokola določena meja med Srbijo in Bolgarsko se prične pri gori Partarica na stari meji, gre potem med razvodjem Vardarja in Strume, izvzemši dolino Strumnice, ki ostane pod Srbijo in se konča pri pogorju Belašica. Novo mejno črto in razdelitev vsled nove mejne črte deljenih nepremičnin in posestev, določi s pridržkom razsodišča posebna mešana komisija.

IV. Vprašanja, ki se tičejo stare srbsko bolgarske meje, se urede sporazumno med Srbijo in Bolgarsko.

V. Glasom IV. priloge mirovnega protokola določena meja med Grško in Bolgarsko se prične na novi srbsko-bolgarski meji, gre potem po grebenu pogorja Belašica in se konča z izlivom reke Meste. Po izrecnem dogovoru se je Bolgarska že odpovedala svoji zahtevi po otoku Kreti.

VI. Glavni stani posameznih armad se obvestijo o podpisu mirovne pogodbe. Bolgarska vlada se obveže, da prične z demobilizacijo že prihodnje dni.

VII. Izpraznitev bolgarskega ozemlja se izvrši takoj po demobilizaciji bolgarske armade in bo končana najpozneje tekom 14 dni.

VIII. Med okupacijo bolgarskega ozemlja obdrže armade pravico nabavljanja (rekvizicije) in prosto uporabo železnice za transport čet, vojnega materiala in živil.

IX. Vsi vojni vjetniki se kolikor mogoče hitro zamenjajo.

X. Sedanja pogodba se ratificira tekom 15 dni, ali če mogoče še prej in izmenjava ratifikacij se izvrši v Bukarešti.

V potrditev predstoječega so stavili imenovani svoje podpise in pečat.

V Bukarešti, dne 10. avgusta 1913.

Fred vsem se je prebralo oficijozno besedilo mirovne pogodbe, nakar so delegati podpisali pogodbo v alfabetičnem redu. Samo prvi delegati misij so pritisnili tudi svoj pečat na pogodbo.

V trenutku, ko je bila mirovna pogodba podpisana, so zagrmeli topovi na utrdbah v znak, da je mir nepreklicno sklenjen. Zvonovi so zadoneli in godbe so zaigrale v slavnostno okrašenem mestu.

Venizelos je nato izrekel rumunskemu ministerskemu predsedniku Majorescu zahvalo za nepristranost in za njegove nasvete. Izjavil je med drugim: Ime Majorescu bodo imenovali vsi na-

mi odvrne: »Ne igrajte se vrhu vsega še z menoj — ker resnico vam povem, da se zelo malo bojim. — V« (tako imenujeje mornarji jetnišnico) sem bil že več kot enkrat in zato mi ni mnogo mar, če me še geri spravijo. A povdarjam, vi ne! Upam, da me razumete!« To izgovoreče se s polovičnokretno obrne od mene in gleda v tla....

Kakor okamenel gledam okoli stoječe — a samo trenotek. Takoj sem v pisarni in vprašam orožnega mojstra čemu je oni Oto določen na »raport«. — »Vi — vi ste pa jako kratkega spomina!« mi odvrne smeje nagovorjeni mali skoro okrogel možiček — »Saj ste vendar vi Otona obdolžili sinoči radi nevojaškega predrznega obnašanja napram višjemu! No — sicer pa — kaj to — dobil bo par dnij zopora — kamor ta nepetočljivičev spada — pa je!« Kakor od strele zadet gledam smehljajočega možička in zunaj stoječega — sodbo pričakujočega Otona gledajočega na me z očmi enakimi oblačnemu nebu....

rodi, katerim je prinesla konferenca v Bukarešti mir, z globoko hvaležnostjo.

Revizija bucareške mirovne pogodbe.

Po sklenjenem miru so zahtevale nekatere velesile, naj se pregleda in eventuelno v prilog Bolgarije popravi bucareška mirovna pogodba. Posebno Avstrija in Rusija ste bili začetkom vneti za to revizijo. Ke: se pa druge velesile niso strinjale z nazori teh dveh držav, ste opustili tudi Avstrija in Rusija to misel, tako da je mir na Balkanu (za sedaj) zagotovljen.

Demobilizacija.

Na podlagi mirovne pogodbe so pričele vse balkanska države demobilizirati.

Nova balkanska zveza?

Na sobotnem dineju v zunanjem ministerstvu v Bukarešti je odgovoril ministerski predsednik Pašić na napitnico Majorescuja: Izrekan željo, da naj Rumunska ostane na čelu narodov, ki so sklenili mir in da jim pokaže pot k redu, miru in napredku. Pašićeva napitnica je bila z demonstrativnim pritrdjenjem sprejeta. Splošno se smatra kot napoved nove balkanske zveze.

»Neues Wiener Tagblatt« prinaša intervju z Venizelosom, ki je baje naglašal: Trdno sem prepričan, da je mir definitiven. Revizijska pravica Evrope se bo omejila na ratifikacijo naših sklepov. Kar se tiče razmerja med balkanskimi državami, naglašam: Če so velesile upravičene v svrhu zaščite svojih interesov ustvarjati skupine in zveze ter smatrajo to za neobhodno potrebno, potem je zveza med malimi državami še tisočkrat bolj potrebna in koristna.

Brzjojavke nemškega cesarja.

Cesar Viljem je čestital rumunskemu kralju k sklepu miru ter ga obenem imenoval za nemškega feldmaršala. To je baje storil, da dokaže s tem, da je nasproten zahtevi Rusije in Avstrije po reviziji mirovne pogodbe, ki se je podpisala v Bukarešti.

»Ta mir zahteva novo vojsko«.

Bolgarska agencija javlja, da ta mir ne bo imel druge posledice nego to, da bodo nemiri na Balkanu trajali še nadalje. Ta položaj se ne da spremeniti, ne da bi se popravila v Bukareštu storjena krivica. Mirovna pogodba zahteva od Bolgarije demobilizacijo, medtem ko se nahajajo Turki v Trakiji. Turki množujejo svoje vojaštvo, ki šteje sedaj že 200.000 mož.

Glasilo sinode piše: Bukareška konferenca živi v iluziji, da je sedaj sklenjeni mir sredstvo, s katerim se bo vspostavilo ravnotežje na Balkanu. Konferenca ni priznala Bolgariji Macedonije, koje bolgarsko prebivalstvo bode podjarmljeno od Srbov in Grkov. Ta rešitev položaja ne izključuje nove vojske, ki bo zopet pojila Balkan z novo krvjo in sicer mogoče v jako bližnjem času.

Črnagora zahteva Novipazar kot kompenzacijo.

Pariški »Temps« je izvedel, da zahteva Črnagora kot plačilo za sodelovanje pri balkanskem krvavem koncertu Novipazar ter mesti Djakovico in Prizren. Srbska vlada je baje pripravljena deloma ugoditi ti zahtevi, le o predaji Prizrena neče ničesar slišati. Če bi med Srbijo in Črnogoro ne prišlo do sporazuma, bo o sporu odločevala priateljska velesila.

Odgovor Turčije velesilam.

Na kolektivno noto velesil na Turčijo, naj umakne svoje čete za črto Enos-Midija, ki je bila določena v Londonu kot nova turška meja, je Turčija dala negativen odgovor.

„Usoda“.

(Dalje.)

Minula sta dva tedna po onem večeru, ko se zvečer sprehajam po krovu, pozabljač trud in napor celega dne in se čutim kakor prenovljenega v prijetno hladnem večernem zraku. Pogled se mi pase po nebrojnih malih čolničkih in jadrenicah, ki v bližini naše ladje skoro neslišno švigajo semterja. Sedaj pa sedaj se čuje razposajen glas mladih ribičev — ali celo mila pesmica, ki se od bližnjega obrežja še milejše odmeva. — Tam iz dalje — iz kopališča se tudi čujejo glasovi kopajočih se mladih razposajenih deklet.

Medtem ko vse to občudujem in zamišljeno slonim na robu ladje, gologlav, kapo držeč v rokah — pride gruča igrajočih se mornarjev na krov kepajoč se s kruhom! Ne vem, hoté ali nehoté mi nekdo zadene v kapo in mi la izbije iz rok. Kapa pade v vodo! Sveta jeza me zgrabi nad tako predrznostjo in poizvedujem takoj po metalcu. Kmalu ga dobim, zapišem dano ime in hodem oditi — a ko se obrnem, začujem

zaničljive in sramotilne besede zaradi mojega postvopanja itd. od strani zapisanega. Za psovke se ne zmenim, ampak odidem s trdim korakom proti pisarni ter oddam obtožbo proti onemu predrznežu, misleč sam pri sebi. Ko bi nesramnež le molčal — ne bi ga naznanil — ali če vkljub temu, da je napravil morda nehoté zlo — še sramoti službeno postopanje! — Temu ne odpustim — ne!«

Ko so drugi dan oni, ki so določeni na »raport«, se ravno upostavljali v red — pridem tudi jaz, da se prepričam je li oni predrznež že prišel ali ne. V vrsti ugledam tudi onega bradatega Čeha. Njegove oči ne gledajo danes z malomarno složnostjo v svet, ampak skoraj grozeče švigajo po krog stoječih predstojnikov. Stopim k njemu in s kolikor mogoče sučutnim glasom vprašam: »Kaj ste pa zopet napravili?« »Nič!« mi zabrusi jezo skozi zobe. Čudeč se grem par korakov gorindol, nato se vrnem zopet k njemu in ponovno vprašam: »Kaj je z Vami? Govorite vendar!« Tedaj se njegova postava vzravna in z žugajočim pogledom in glasno

GOSPODOV DAN.

OZNANILO.

18. avg. Agapit, muč. (270), Helena, kr. (328); rojstni dan našega Presviti, cesarja Franca Jožefa I., ki dovrši ta dan 83. leto;
 19. avg. Ludovik Toledanski, šk. (1297), Sebalđ;
 20. avg. Bernard, op., cerk. uč. (1153), Filibert, op. (684), Štefan, kr.;
 21. avg. Ivana Franciška Šantalska (1641), Adolf, sp.;
 22. avg. Timotej, muč. (311), Hipolit, šk., muč.;
 23. avg. Filip Benicij, duh. (1285), Sidonij, šk., Klavdij;
 24. avg. XV. ned. po Bink., Sv. Jernej, ap. (okolo 71); evangelij o mladenču v Najm-u.
- Javno čestitovanje S. R. T. bo 42. t. m. samo v »Brazzano« v Furlaniji; — dne 15. avgusta pa v poleg že oznanjenih cerkvah, v Novakih in Pod-sabotinom, tudi še pri Pp. kapucinih v Gorici.

Moli in delaj.

Iščite najprej božjega kraljstva
Mat. 6. 33.

V evangelju, kjer govori Kristus o pticah pod nebom in o lilijah na polju, za katere Bog skrbi, nam ne pravi, naj nič ne delamo, to ni misel Njegovih besedi — zato ne reče: »Iščite samo božjega kraljstva« temuč: »Iščite najprej božjega kraljstva in njegove pravice!«

Razumnik gleda na vrednost, koliko je kaj vredno in po tem uravnava svoj trud, svojo skrb. Kjer je vrednost velika, se ne bo strašil znoja, temuč potrudil se bo — kdor si pa za malenkostno vrednost nakopuje veliko truda in skrbi, tega ne bomo imeli za modrega. Treba je torej zdrave razsodnosti — modrosti.

Pomisli torej večkrat — koliko in kakšno korist mi prinese moj trud? — Koliko časa bom vžival sad svojega dela? — kaj pride nadalje? — konec? Ako bi bil že večkrat resno o tem premišljeval, vem, da bi bil marsikaj drugače naredil. Še je čas!

Da, za to, kar ima trajno vrednost, za to je res treba »skrbeti«, zlasti, ker imamo toliko sovražnikov, ki bi nas radi oropali večne sreče. »V strahu in trepetu delajte za svoje zveličanje« Filip. 2. 12. Ta skrb bodi resna, ne sme pa postati obupnost, ali strahopetnost. Skrb naj nas prižene do tega, da bomo res delali, kar moremo; ker pa sami sebi pripuščen prav za prav ne moremo ničesar narediti, kar bi imelo veljavo za življenje po smrti, naj nas skrb priganja preskrbeti si potrebne pomoči za delo, ki naj nam rodi večnotrajnega sadu. Ta pripomoček je molitev.

Ako ima kedo več opravkov, česa se bo lotil najprej? Menda onega, ki je važnejši, onega, ki mu več dobička obeta, onega, kjer bi bila zguba najobčutnejša, ako bi se delo opustilo — sedaj po treznem premisleku tudi ti tako! Pri tem je treba res skrb, ker se gre za večno srečo, ali za večno nesrečo.

Glede svetnega življenja ni treba skrbeti. »Ne skrbite, kaj boste jedli, kaj boste pili, s čim se boste oblačili«, pač pa delajte! »V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh«. »Kedor ne dela, naj tudi ne je!«

Delo je volja božja. Žival rabi vse svoje 4 noge za hojo, ptič peroti za letanje, človek rabi za hojo noge, a roke ima proste — za delo. — Delo je Bog naložil kot pokoro za greh, zemlja bi ne rodila dovolj sadov za življenje, ako bi je človek ne obdeloval. — Delo je človeku tudi posebno dober pripomoček proti izkušnavam in proti hudobiji. Ako bi delati ne bilo treba, to bi se le bilo

hudobije na svetu! Kdaj te motijo skušnjave najbolj? Ali ne takrat, ko nobenega dela nimaš?

Vsak delaj vestno v svojem delokrogu, kamor ga je Bog postavil — ako si pa svoje delo vestno izvršil — ni ti treba skrbeti, skrb le na Boga zvrni — saj ve vaš Oče nebeški, česa vam je treba — poleg tega je še obljubil, da bo dal, kar je treba in, ako bi se kedo ne zanesel na Njegovo besedo, takega bi moral karati z »maloverni« in »neverniki«. »Ne bodite torej v skrbeh!« Ako Bog skrbi za ptice in za lilije, za človeka, ki ga je postavil za gospodarja na svetu, bo skrbel toliko bolj.

Za božje kraljstvo treba torej skrbeti najprej, z molitvijo zagotoviti si pomoč božjo ter sodelovati z njo. Skrb za svetne reči pride še le na drugo mesto in niti imena »skrb« ne zasluži — delaj, kar je tvoja dolžnost, delaj iz tega namena, ker Bog tako hoče, pa bo tudi posvetno delo zaslužno, glede vspeha posvetnega dela pa »ne bodite v skrbeh« — pa bo vaše življenje veliko bolj mirno in neizmerno bolj zaslužno pred Bogom.

ZA KRATEK ČAS.

Prava pot. Vrhovčev Franc es je bil zaiti in je prašal ženo, kod naj bi šel, da pride do Podvrhunca. »Kaj tukaj gori pojdi, gori za Lukovo hišo, potem mimo našega kozolca na desni strani naše njive, kjer smo lani pšenico imeli sejano, potem gori po Tončevi senožeči in, ko zagledate Planinčovo hišo, potem pa ne morete več zaiti!« Ali je France, ki mu je bil ta kraj popolnoma neznan, uganil, kateri kozolec da je »naš« in na kateri njivi je lani pšenica rasla, ne vem, ker nisem šel gledat za njim.

Meni je pa Liščarjeva Jera, ko sem jo prašal, kod naj grem, da pridem v Bukovce, tako le povedala: »O, ravno prav, saj sem jaz ravno od tam prišla, kar po isti poti hodite, koder sem jaz šla, pa ne morete zaiti!« Ako bi bil imel pasji nos!

Novi vek.

Romantičen igrokaz v petih dejanjih,
Spisal * *

(Dalje.)

PETI PRIZOR.

Prejšnji, župan Droč, Andrej Mihelič, Gregor Bašin in drugi možje. Gregor Bašin nese podobo. Vse zastave se poklonijo podobi. Vse ljudstvo poklekne. Marica Krivičeva (ki stopi z vencem svežih rož naprej): Sprejmi, o prečista Devica, majhen dar! Tebi tiče zlata krona, a ker nimamo zlata, podajemo ti krono iz svežih rož, ki so jih rodili naši vrtovi in naše planine. S to le krono Ti darujemo tudi svoja sreča. Bodi čestna! Pozdravljena v naši sredi! (Ljudstvo zakliče: Slava Mariji! Vsi vstanejo. Na podobo obesijo venec. Pevec zapojejo):

Zdrava, zemlje vse gospa
in nebes kraljica!
Zdrava, zvezda jutranja,
vseh devic devica!

Župan Droč: Dragi občani! (Nasprotniki se posmehujejo.) Od cerkvene oblasti, nam je izročena v varstvo ta prekrasna podoba, ki je slikana na cedrovem lesu in ki predstavlja Marijo, ki drži v naročju milo Dete Jezusa. To je dragocen dar, ki je prinesen iz Rima. Ob straneh sta sv. Joahim, oče Marije Device, s knjigo prerokov, ki so oznanili prihod Zveličarjev in sv. Janez Krstnik, ki kaže z roko na Jezusa z besedami: Glejte, Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlje. Zadaj je križ, ki je znamenje odrešenja, ki se je izvršilo na sv. križu in ki je nadaljuje sv. cerkev do konca sveta. Ta prekrasna slika je po želji našega višjega pastirja namenjena za veliki altar na Skalnici. Zidanje cer-

kve se bo začelo takoj nadajevati, ker smo dovoljenje dobili (kliči: Hvala Bogu!) Dragi občani! Naj bi se s podobo M. B. vrnil zopet mir v našo občino in naj bi se po Mariji vrnil spet vsi v naročje katoliške cerkve. V tem upanju kličem: Slava Mariji! (Navdušeni kliči: Slava Mariji! Slava Mariji! Pevec zapojejo. Ljudstvo poje z njimi.

Lepa si, lepa si, roža Marija!
Tebe časti vsa nebeška družina;
Angeleci lepo pojejo,
Tebe, Marija, hvalijo.

Mej petjem stopijo štiri dekleta, v belu oblačila oblečena k podobi. Procesija se začne pomikati proti Solkanu. Dve deklici trosite cvetje pred podobo. Le mala gruča Lutrovcev ne gre za procesijo, ampak se od zadaj posmehuje.) Martin Doljak (za odhajajočimi): Vidite, da se je res prikazala. Zdaj jo imajo in je ne izpustijo več. (Se smejejo.) (Dalje prih.)

Darovi.

Jubilejni darovi za »Slov.
Sirotišče«:

P. n. gg.: Josip Zorzut 20 vin; Fr. Pelicon 1 K; Franc Kuštrin 20 vin; v nabiralnikih: v gostilni gospe Jožefe Fon »pri Mitnici« 1 K; v kavarni »Centrala« 80 vin; Mrak Peter želez, čuvaj 40 vin; Nekdo 1 K.

Za »Alojzije« višče:

P. n. gg.: Solkanska župnija razen darov v blagu 32 K; Kavčič Ivan, Treben (kor.) 3 K; dr. Franc Žigon, prof. bogosl. 20 K; dr. Josip Ličan, prof. bogosl. 40 K; Leban Matija, Tolmin 1 K; Zavod »Notre Dame« 2 K; Šavle Štefan, pos. Čepovan 10 K; Cigoj Leopold, župni upr. 5 K; Pertot Anton, knjigovez 5 K; Lipušček Peter, Seroviese 3 K; Černe Ivan, Vrtolba 1 K; Neimenovan 500 K; Hvala Ivan, mizar, Pevma 1 K; Hran. in pos. v Biljani 25 K; Hran. in pos. v Rihenbergu 20 K; Centralna posojilnica v Gorici 100 K; Jensteite Jurij 3 K; Bizjak Ivan 3 K; Bartol Anica, Trst 12 K; Kenda Avgust, Selo-Volče 3 K; Mrevlje Anton, novomašnik 10 K. Bog plačaj!

Za sklad »Slov. Sirotišča«:

V Cerknem: P. n. gg. Fani Gantar 1 K, Janez Peterneš 1 K, Jera Mavrič 1 K, Neža Peterneš 1 K, Matevž Toškan 1 K, Fr. Lahajnar 70 v, Ant. Klemente 1 K, Marija Vojska 1 K, Iv. Respet 20 v, Ernest Rojec 2 K, Bonač 1 K, Čulk 2 K, Ant. Margon 1 K, Jak. Pirih 1 K, P. Zorman 1 K, Iv. Mlakar (Novake) 1 K, A. Mlakar 1 K, N. N. 20 v, »Kmetijsko društvo« v Cerknem 2 K, Iv. Moškat 1 K, Jos. Bizjak 2 K, Fr. Makuc 2 K, Zulfje 1 K, Val. Jež 1 K, Ant. Bevk 1 K, Fr. Močnik 60 v, M. Močnik 1 K, M. Sedej 1 K, Jernej Stravs 1 K, Fr. Stravs 1 K, Jos. Plemelj 2 K 80 v. (Dalje prih.)

V Ozeljanu in Šempasu se je nabralo še 37 K 60 v.

Domače in razne vesli.

Cesarjev rojstni dan. Njegovo Veličanstvo, naš presviti vladar, cesar Franc Jožef I. bo obhajal v ponedeljek, dne 18. avgusta svoj 83. rojstni dan. Ob ti priliki se vsi avstrijski narodi spominjajo sivega, po očetovsko za njemu podložne narode skrbečega vladarja ter molijo za njegovo zdravje, da bi nam ga Milostljivi ohranil še mnogo let. Vojaštvo, uradništvo in vsakovrstni javni in zasebni zastopi se zbirajo pri slavnostnih sv. daritvah, kjer prosijo Vsemogočnega, naj ohrani našega cesarja čilega, da mu olajša vladarsko breme. Povodom proslave 83. letnega rojstnega dne našega vladarja se tudi mi pridružimo molitvam in prošnjam vseh avstrijskih državljani in z močnimi akordi naj zadoni ta dan naša himna: Bog ohrani!

Izid volitev v veleposestvu. V nedeljo so se vršile zadnje volitve v gorški deželni zbor, namreč volitve v skupini veleposestva. Na slovenski strani je izid sledeči: Dr. Gregorčič 78, svetnik Rutar 70, dr. Franko 68, Zucchiatti 26, Obljubek 25, Stepančič 13 in Teuffenbach 3 glasove. Izvoljeni so dr. Gregorčič, svetnik Rutar in dr. Franko. — Italijanski kandidati v skupini veleposestva so dobili dr. Rebulla 122, grof Prandi 121, Pelka 118, Blasig 114, Candussi 113 in Ballaben 111. Izvoljeni so dr. Rebulla, grof Prandi in Pelka — vse tri je kandidirala furlanska ljudska stranka.

V volivni skupini kupčijske zbornice sta bila v soboto izvoljena za deželna poslanca dr. Pettarin in Venuti.

»Zlata doba« ali »treznost slovenskega naroda«, protialkoholno glasilo, ki izhaja v Ljubljani, piše da sta »Gorica« in »Primorski list« v volivni polemiki pisala: »ta (kandidat) je zoper pijančevanje, torej ne volite njega, da boste lahko brezskrbno pili in pijančevali.« **To je hudobna laž.** To ve vsakdo, ki je čital dotične članke v naših listih.

Sveti oče o balkanskih dogodkih. »Slovenec« piše: Škof dr. Mahnič izjavlja, da je Sveti Oče v pogovoru z njim glede balkanskih dogodkov kazal osobite simpatije za Slovence in dejal, da kljub temu, da bi se moglo katoličanom ponekod pod skizmatično Srbijo slabše goditi nego pod Turško, ni pesimist, ampak upa, da bo pravo umevanje krščanstva in tolerance prodrlo tudi do sre srbskega ljudstva, tembolj, ker so vsi Slovani pobožen narod. Eno je sigurno: da pomeni zmaga balkanskih narodov zmaga krščanske misli nad izlamom.

Vsa izobraževalna društva in Marijine družbe, ki svojih zastav še niso prijavila za manifestacijo na katoliškem shodu v nedeljo 24. avgusta, oziroma so pozabila v zglasilnice upisati prihod zastav, prosimo naj nujno na dopisnici naznanijo zastave pripravljavnemu odboru za katoliški shod v Ljubljani.

Ameriški Slovenci na katoliškem shodu. Na katoliškem shodu v Ljubljani bode baje tudi zastopstvo Slovencev iz Amerike. Upati je, da pošljejo svoje zastopnike tudi Slovenci iz Egipta. — Tako bodo zastopane tudi vse slovenske naselbine.

† **Anton Verovšek.** Iz Ljubljane se javlja, da je v Kraljevicah v hrvaškem Primorju umrl ljubljanski gledališki igralec Anton Verovšek, ki je zadnje dni bolehal in se zdravil v Kraljevicah. Verovšek je gostoval večkrat tudi v Gorici.

Dopust ali odpust rezervistov. — »Militärische Rundschau« je te dni naznanila in drugi listi so od nje posneli, da se bodo v prihodnjih dneh odpustili rezervisti XV. in XVI. vojnega zbora na dom. Ti vesti nasprotno pa javlja »Zeit«, da se ne gre za stalni odpust, marveč za dopust rezervistov. Odpuščenji bodo, kakor se upa, rezervisti šele, ko bodo druge balkanske države demobilizirale in sicer tudi v onem številu, ki bi odgovarjalo demobilizaciji balkanskih držav.

Razdelitev mornariškega centralnega poveljstva. Mornariško osrednje poveljstvo, ki je bilo dosedaj kot del vojnega ministerstva na Dunaju, se bo sedaj razdelilo na dvoje. Prvi del t. j. mornariško poveljstvo se preseli v Puli, da bo tako bliže brodovju, drugi del t. j. mornariški oddelek v ministerstvu ostane pa na Dunaju. Ta oddelek bo imel v svojem področju pisarne itd., prvi pa bolj praktično vodstvo pri brodovju.

Razglas. C. kr. ministerstvo za domobranstvo je izdalo nove odredbe, glede oddaje tovornih konj c. kr. domobranstva v zasebno uporabo. Knjižica, katere ima znamenje C—20 a, se izdaja v c. kr. dvorni in državni tiskarni na

Dunaju proti plačilu 60 vin, v različnih deželnih jezikih.

Slana na Češkem. Nekateri listi poročajo, da je bila te dni na Češkem luha slana. Temperatura je padla po noči na 3 stop. Krompir je v večjih krajih čisto osmojen.

Grozna smrt otroka. V Deroni na Ogrskem je žena kmetovalca Veljka Dejiča, ko so delali na polju, posadila svojo 2letno hčerko na voz, s katerega so konji žrli seno. Eden izmed konj je rad grizel. In ko se je mati kmalu nato vrnila k vozu je konj v pravem pomenu besede odžrl otroku polovico glave. Žena je kričala na pomoč, na kar je prihitel njen mož, toda otrok je bil že mrtev.

† **Avzugst Bebel.** V Curihu je umrl nemški državni poslanec in voditelj socialnih demokratov Avgust Bebel.

Pri gledališki predstavi je bil obešen. Iz Peterburga poročajo: V gledališču v Taškentu so uprizorili rusko igro, v kateri je obsojen glavni junak na smrt na vešala. Smrtna kazen se izvrši na odprtem odru. Za gledališke predstave napravljene vislice imajo seveda posebne varnostne priprave, da se zamore izvršiti obešenje le navidezno. Pri eni zadnjih predstav je krvnik zopet izvršil smrtno obsodbo. Igralec, ki ga obešijo in ki ima glavno ulogo, je igral prizor nenavadno naravno. Pri zadnji predstavi pa je postalo občinstvo sitno nemirno, ker se je zdelo obešenje vendar že preveč naravno. In res so dognali, da je varnostna priprava odpovedala. Pred očmi gledalcev je bil junak igre resnično obešen. Najprej so mislili, da se je zgodila le nesreča, a nadaljna preiskava je dognala, da je bil izvršen namenoma umor.

Vladarice — umetnice. V Bruselju je bila nedavno otvorjena razstava umetnin, ki so jih izdelale roke vladaric. Tu so pokrajinske slike kraljice Amalije Portugalske, male figurice iz slonove kosti, ki jih je izrezljala kraljica Rumunska, Kraljica Viljemina Nizozemska je ilustrirala pravljice 1000 in ena noč. Mlada kraljica španska slika ptice in cvetlice. Italijanska kraljica Jelena, hči črnogorskega kralja, je pesnikinja in tudi slikarica.

P. S. Neki mož je stavil s svojo ženo, ki je bila na letovišču, da ne napiše pisma, ne da bi pristavila postskripta. »To bi bilo lepo«, je odgovorila žena, »prepričaj se boš v prihodnjem pismu.« Čez 2 dni je sedla k mizi ter napisala svojemu možu dolgo pismo, ki je je podpisala: »Tvoja Te ljubeča Valerija.« Pod podpis pa je pripomnila zmagovito: P. S. Kdo je dobil stavo?

Galantni župan. »La Vie Parisienne« pripoveduje iz Italije naslednjo dogodbo: Kraljica Jelena je prišla v malo mestece v bližini Florence k blagoslovljenju Viktor Emanuelovega spomenika. Po slavnostnih govorih so kraljici ponudili kozarec, napolnjen s sektom. Pri tej priliki pade, ne da bi navzoči opazili, kapljica na njeno obleko. Kraljica hitro seže v žep, da si vzame iz njega žepni robec, toda skromni gospod župan se s zvestoudanim glasom: »Prosim, Veličanstvo, ni treba, ker je že vse plačano.«

Analfabetje v Avstriji. Med Avstrijskimi narodi je v Čelih najmanj analfabetov, t. j. ljudi, ki ne umejo ni brati, ni pisati, namreč le 4,26 odstotkov. Nemci imajo analfabetov 4,63 odstotkov, Lahi 16,44, Slovenci 23,88 odstotkov. Poljaki 30,82 odstotkov, Hrvatje 74, a Rusini celo 76 odstotkov analfabetov. Na Ogrskem so razmere še slabše.

Listnica uredništva. G. dopisniku iz »St. s.« — Oprostite, da Vašega dopisa ne prinašamo. Sedaj, ko so volitve končane, bi itak vspeha ne bilo nikakega, duhovi bi se pa razburjali — brez vsake koristi. Upamo, da boste ravno

iz tega, da dopisa ne priobčimo, spoznali, na kateri strani je želja po skupnem delovanju vseh dobromislečih, na kateri strani pa — veselje nad vojsko med brati. Da ste nam zdravi!

Mestne novice.

Celodnevno češčenje Sv. R. Telesa se vrši jutri v Kapucinski cerkvi v Gorici. Vspored: Zjutraj ob 6. uri se izpostavi Najsvetejše, potem slovenska pridiga. Ob 10. uri slovesna sv. maša. Popoldan ob 5. uri laška pridiga, litanije in blagoslov ter zaključek. Verniki se vabijo k obilni udeležbi!

Delovanje prenešenega delokroga odvzeto goriškemu magistratu. Naredbeni in zakonski list od petka za avstrijsko-ilirsko Primorje prinaša razglas c. kr. namestništva v Trstu z dne 8. t. m., s katerim se doslej goriškemu magistratu poverjeni posli politične oblasti l. inštanice odvzamejo magistratu ter izročajo voditelju c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici. Razglas pravi: Na podlagi § 57 občinskega reda za okrožno glavno mesto Gorica, je vlada glasom naredbe ministerstva za notranje zadeve z dne 4. julija 1913 odredila, da se tej občini odvzamejo tisti posli, ki jih je opravljala v prenešenem delokrogu kot politična oblast l. inštanice ter da jih bo v bodoče opravljal voditelj okrajnega glavarstva v Gorici. Ta naredba stopi v veljavo z dnem 11. avgusta t. l. Goriškemu magistratu odvzeti posli so vojaške zadeve in obrtna oblast.

V petek je pozval namestnik telegrafičnim potom v Gorico tri politične uradnike, namreč Bogomila Berbuča, Pavla Di Gaspero, ter Cezarja conte Zenone, ki so dobili potrebne inštrukcije. —

Preselitev policijskega komisarijata. Policijski oddelek na tukajšnjem okrajnem glavarstvu, ki je imel svoje urade in prostore za redarje v poslopu okrajnega glavarstva na Travniku, se je preselil v ul. Alvarez št. 7. V dosedanje policijske urade se namestijo doslej magistratu poverjeni, a od vlade odvzeti in voditelju c. kr. okrajnega glavarstva podrejeni uradi za vojaške in obrtniške zadeve l. inštanice. Ti uradi so pričeli poslovati minuli ponedeljek.

Konkurencio za električno razsvetljavo kaže, da dobimo v Gorici, kar bi bilo zelo želeli. Sedaj, ko ni nobene konkurence, stane kilovatna ura 80 v, nova trrdka obeta pa isto za ceno 30 v za razsvetljavo, za delo pa le po 15 v; ena konjska moč (H P) stane sedaj okoli 60 v na uro, a potem bi stala le 22 v oziroma 11 v. Po vseh ulicah bi novo podjetje seveda ne smelo svojih žic napeljavati, pač pa po onih, ki so erarska lastnina, kakor Solkanska ulica, S. Pellico, po trgu Koren, Gosposka ulica, na Travniku, po Raštelju itd. menimo, da bi se že za te ulice, potem za vasi okolo Gorice podjetje izplačalo. — Kot gonilna sila porabila bi se Soča, katera bi pri sedanjem jezcu v Solkamu lahko dala 1200 H P, medtem, ko rabi dosedanje podjetje parni kotel, kar je gotovo precej dražje. Pretekli teden je nek pooblaščenec po Gorici že pozvedoval, koliko elektrike bi bilo mogoče oddati, rezultata ne vemo, ako je ugoden, bi se začelo z delom prihodnje leto.

Občni zbor »Goriškega vinarskega društva« kakor že naznanjeno, se bode vršil v četrtek dne 14. t. m.

Central Bio. Vodstvo tega kinogledališča je izbralo za prihodnje štiri dni posebno lepe programe. Jutri in v soboto se bode predstavljala legenda »Čudezne rože«, v nedeljo in ponedeljek pa gracijozna komedija »Mali otroški dušici«. Obema predstavama sledi po en komični prizor znamenitega humorista Maksa Linder. Jutri in v nedeljo predpoludne bodo predstave od 10 do 12 ure, katerih obisk priporočamo po-

sebno okoličanom. Cene so tako zmernne, da si lahko vsakdo privoščiti ta užitek — mu ne bode žal.

m Odprte lekarne. Jutri, praznik, bode odprti celi dan lekarni: Gliubich - Tromba. Od 17. do 24. t. m. pa bode imeli ponočno službo lekarni: Liberi - Pontoni.

Iz goriške okolice.

Najdeni računi. Neki krčmar iz bližnje okolice je izgubil več računov glasečih se na ime nove struje za dano pijajočo o priliki zadnjih deželnozborskih volitev. Kdor jih je izgubil, naj pride k nam, in povedati mu hočemo, kdo jih je našel.

Cesta po Banjski planoti. V pond. se je pričelo delo ceste od Grgarja proti Kalu. V Grgarju je bila ob 9.30 uri slovesna sv. maša. Po daritvi so se podali udeleženci slavnosti na prostor, kjer se je delo pričelo. Grgarski kurat preč. g. Godnič je mesto blagoslovil ter kot običajno pri takih prilikah udaril s krampom trikrat v zemljo. Nato so sledili razni slavnosti in pomenu nove ceste primerni govori, nakar se je z delom takoj pričelo.

g Na Krnici si je pretekli teden vol zlomil nogo; pa je prišel lovec in zdravnik g. W. in je vola ustrelil. Razkosali in deli so vola v ledenico, kjer čaka svež, da ga počasi snedó...

g Iz Solkana. Ker ni bil občni zbor »Hranilnice in posojilnice«, sklican za nedeljo dne 27. julija, sklepčen, vršil se bo občni zbor dne 17. avgusta takoj po blagoslovu v posojilničnih prostorih ob vsakem številu članov z že določenim dnevnim redom.

V soboto ob 3 $\frac{1}{2}$ pop. je vdarila strela v poslopje, ki ga gradijo na poti sv. Mavra v Solkano in ubila zidarja Alojzija Gabrijelečič. Bil je mož vzor kristjana in družinskega gospodarja: pošten, priden in varčen. Zapušča vdovo in dva mala otroka. N. p. v m.!

V nedeljo zvečer ob 8 pa se je vsula toča po vsem Solkano in uničila vse pridelke nad polovico. V ponedeljek zjutraj so jo dobili še cele kupe. Upi kmetov so popolnoma uničeni.

g Vabilo na redni občni zbor »Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice« v Sovodnjah, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki bo v nedeljo 31. avgusta 1913 ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red po praviilih. Odbor.

g Vabilo na V. redni občni zbor »Kmečke hranilnice in posojilnice« v Grgarju, ki se bo vršil dne 24. t. m. v uradnih prostorih ob 3 $\frac{1}{2}$ uri pop. s sledečim dnevnim redom: 1. Potrjenje letnega računa, 2. Izvolitev načelstva in nadzorstva, 3. Morebitni predlogi. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Nevihita s točo. V nedeljo zvečer okoli 8 ure smo imeli v naših krajih zopet hudo nevihto z debelo točo. Toče je padlo toliko, da se je nakupičilo ponekod do 10 cm na visoko. Padala in klestila je poljske pridelke, posebno pa vinsko trto in grozdje v Humu in v Njivici kojščanske občine. Prijela je del Cerovega, št. Ferjana, Podsabotina, št. Mavra. Hudo je oškodovala poljske pridelke, posebno pa grozdje na solkan-skem polju. Vinogradom pod Sv. Katarino in sploh višje ležečim je za sedaj prizanesla. Oškodovala je vinski pridelke v spodnji legi kronberške občine in v Lokvi; posebno razsajala je v Ajševici in deloma v Starigori. Šla je čez Vogersko, čez Prvačino, čez Dornberg in čez Rihenberk ter se tam obrnila na Kras in segala tam, kakor pripovedujejo, nekako do Gorjanskega. Na železniških postajah Štanjel, Rihenberk, Prva-

čina se je videlo z železniških vozov vse belo po tleh. Da je napravila ta toča koder je padala ogromno škodo, to je gotovo. Nimamo pa poročila, iz katerega bi zamogli posneti, ali je toča pobila samo del imenovanih občin na Vipavskem ali pa da bi bile dotične občine splošno prizadete po nji.

g Števerjan. Upanje našega kmeta je šlo po vodi. Zamolklo gromenje je pričelo iz daljave naznanjati v nedeljo krog 6 pop. da se nam ne bliža nič dobrega. Bil je to one vrste grom, ki vzbudi v srcih vinogradnikov zle slutnje in trpko pričakovanje. Oči kmetovalcev so se plašno ozirale proti jugo-zapadu, hoteč čitati v naglo se bližajočih oblakih, kam mislijo stresti svoje ledeno zrnje. Zapeli so zvonovi po brskini gričih, srce našega kmeta je zadrhteilo. Otmi nas rev, otmi nadlog.

Bilo je drugače odločeno. Iskra je švigala čez nebo, pretresujoči grom je dal ledenim lešnikom znamenje, naj pričnejo svoje uničujoče delo. Dovršili so ga dobro! Ubogi kmet! Zadnje tvoje upanje je uničeno, uspeh tvojega celoletnega truda strt. Ni čuda, da ti je začela ginevati lubezen do rodne grude. Proti elementarnim nezgodam je človek prešibak.

Učinek slabih letin postaja v naši občini očividni. V zadnjih 14-tih dnevih je zaprosilo pri županstvu 6 občanarjev za potovanjsko dovoljenje v Ameriko. Sliši se, da bodo sledili še drugi. Cvet našega kmeta se izseljuje v tujino, ker noče doma gledati v brezupno bodočnost. Sveta dolžnost naših novcizvoljenih poslancev je skrbeti, da se ustanovi zavarovalnica proti elementarnim nezgodam z zavarovalno dolžnostjo za vse kmetovalce. Zadnji čas pa je tudi, da pričnejo državni poslanci resno proučevati zakon socialnega zavarovanja, ker pridemo sicer v Avstriji do tega, da bodo po kmečkih hišah le še za hiralnico sposobni starčki in bo zapuščena zemlja pričala celemu svetu o propadu kmečkega stanu in o grehilih, ki jih je v tem oziru zagrešil avstrijski parlament.

Sempas. Slov. kat. izobraževalno društvo v Šempasu je v nedeljo, dne 10. avgusta vprizorilo zgodovinsko igro »V tem znamenju boš zmagal«. Predstava je vrlo dobro uspela. Igra ima krasne prizore z daljšimi govori. Pa šempaski »Orli« in Marijine hčere so se igro dobro naučili in se privadili kretanju na odru. Predstavila sta se na odru dva igralna veterana v osebi Maksencija (Iv. Batič), in v osebi Remigija (Fr. Peršič), druge vloge so prevzele mlade nove moči, 22 m dolga in 7 m široka lopa je bila napolnjena poslušalcev.

Igra obravnava resen zgodovinski-verski predmet, ki ima moralni vzgojevalni namen. Napravila je globk vtis na navzoče poslušalce. Igro je ljudstvo tem bolj umelo, ker jo je jurist g. A. Remec pojasnil v daljšem govoru. Popisal je takratno stanje rimskega cesarstva, preganjanje kristjanov in zmago in proslavo križa po Konstantinu in njegovi vojski. Med posameznimi dejanji so na posebnem odru v ozadju pevci iz Oseka in Batuj prepevali narodne in verske popevke.

Tudi žive podobe, ki so predstavljale počesčenje in proslavo križa, so močno vplivale na navzoče gledalce. Konec igre so domači tamburaši nastopili in pokazali svoj lep napredek. Posebna zahvala gre g. J. Savelliju, ki je priredil nov oder in lastnoročno slikal kulise za vse prizore igre. Našemu županu g. Jos. Hvala pa izrekamo zahvalo, ker nam je za predstavo radovoljno prepustil svojo obširno lopo. Ljudstvo je s popolnim zadovoljstvom zapustilo lopo in izreklo svojo željo, naj bi se predstava kmalu ponovila.

Požar. Preteklo soboto popoldne je v Svetem Mihelu pri Šempasu pogorel skedenj obložen s senom. Pridni sose-

dje in deževno vreme je pomagalo, da se požar ni razširil po vasi.

Žrtev strele. Na Vogerskem je v petek strela udarila v hišo št. 113 ter ubila hišno gospodinjno Terezijo Lukežič, ki se je nahajala v kuhinji.

Iz ajdovskega okraja.

a Skrilje. Od nas se malokaj prinaša v javnost, kar bi značilo, da se nam povsem ugodno potekajo borni časi — in vendar je tudi pri nas marsikak črevelj, ki nas guli in žuli.

Koliko smo si že prizadevali, da bi uredili našo šolo tako kakor bi nam ugajalo, pa zaman. Naša šola je edini nestvor gotovo cele primorske dežele in mislim, kot taka zanimivost mora še nadalje ostati — podružnica kamenjske. Otroci naši hodili so od njene ustanovitve prva tri leta celodnevno tu v šolo. Ko so dokončali tu tri leta, bili so uvrščeni med kamenske učence, ki so hodili v Kamnje le poldnevno v šolo, ki so torej veliko manj znali in radi tega je razumljivo, da so se naši dolgočasili, ko so bili v Kamnjah med šibkejšimi otroci.

To in pa, da bi nam, zlasti pa našim otrokom bilo mnogo bolje, ako bi vsi otroci hodili v Skrilje ter se tu ustanovila samostojna enorazrednica, v kateri bi hodili vsi naši učenci, nas je prisililo, da smo začeli trkati in trkati na vrata c. kr. okrajn. šol. sveta v Gorici ali dosledno brezuspešno.

Šele zadnji čas se je nekaj v tem pogledu ukrenilo. Okr. š. svet bi bil, kakor se govori sklenil, da bodo naši otroci prvih treh let hodili poldnevno v Skrilje; a poznejša leta v Kamnje, kakor do sedaj.

S tem nam ni prav nič pomagano. Mi zahtevamo, da vsi naši učenci hodijo doma v šolo. — Ugodnosti, koje bi imeli mi in naši otroci pri tem, ni nam treba navajati, ker so jasnejše kot beli dan. Okrajni š. svet bi pa pri tem ne imel nobenih posebnih stroškov, ker imamo že tako ustanovljeno šolo — podružnico.

Otrok skriljskih je pa okrog 80. — Ako bi ostalo pri zadnjem sklepu, hodilo bi v tukajšnjo šolo približno zjutraj kakih 10 prvoletnikov; a popoldne 26 drugo- in tretje letnikov. To bi nikakor ne odgovarjalo našim zahtevam in potrebam — bi pa tudi ne bilo prav, da učiteljica poučuje le tako malo število učencev, ker bi se nam prav lahko ustreglo in učitelj bi imel še vedno preveliko število učencev, t. j. poldneva krog 30, pol pa krog 35.

C. kr. okr. šol. svetu priporočamo, da reši našo prošnjo, kakor zahtevajo razmere, da bodo namreč hodili vsi naši otroci doma v šolo.

a Na Lokvah je v četrtek (7. avg.) zvečer tudi klestila huda toča; uničila je vse žito, in otave tudi ne bo; sam krompir je še ostal ubogim ljudem.

a Pod Čavnom je 7. avg. burja pometala k tlom večji del turšice, da se je mnogo ne dvigne več. — Vendima pa kaže precej lepo; le toče naj nas obvaruje Bog, pa bodo kmetje radi pozabili na trud, ki ga imajo na polju

Vojaška inšpekcija v Ajdovščini. Te dni si je ogledal fem. Benda, ki je inšpektor trdnjavske artiljerije, bataljon trdnjavske artiljerije v Ajdovščini. Inšpekcija je bila zelo natančna in fem. se je posebno zanimal za nove gradnje erarskih skladišč za municijo med Ajdovščino in Vipavo.

Iz kanalskega okraja.

kl Kanal. C. kr. ravnateljstvo držav. železnice v Trstu je zavrnilo prošnjo z dne 29. aprila 1910 za povečanje tovarnega skladišča na postaji v Plaveh. To v znanje vsem posestnikom iz Plavij in Brd, na kojih željo je bila prošnja vložena.

Iz tolminskega okraja.

V Tolminu je razpisano mesto poštarja. Prošnje so vložiti v 14 dneh.

t Krn. Minoli četrtek je udarila strela v vasi Krn v hišo Blaža Gregorčiča št. 10, po domače pri Jurcu. Nastal je požar, ki je uničil hišo, en kozolec in dva hleva. Gregorčič je bil deloma zavarovan.

Iz bovškega okraja.

Pri trganju planink je ponesrečil neki Ivan Vule iz Čez Soče na Bovškem. Blizo Rablja na Koroškem, kjer je bil pokojnik zaposlen kot rudar, je plazil po gorah za planinkami in ko je enkrat skušal doseči prav lep cvet nad neko steno, mu je kamen izpodletel in Vule je padel v globočino. Pokopali so ga v Čez Soči.

Iz komenskega okraja.

Iz Škrbine. — V nedeljo 10. t. m. ob 8 in pol uri zvečer vsula se je ploha dežja s točo, ki je napravila grozdu neizmerno škodo. Povprečno se računa tričetrtinke razsekanih jagod, tam pa, kjer krije grozdje krona trtnega listja, je ostala približno četrtina neranjena. Žalosten pogled na opustošene sadonjsne rastline! Vidijo se zmehčani grozdi na trtah kakor tudi na tleh, odpadle jagode na tleh, raskosano listje itd. Na bolj senčnih mestih, po grapah, se je videla še drugi dan toča, ki se je strčila v ledene mase. Toča je povzročila mnogo škode kakor se čuje tudi po ostalem Krasu, kakor tudi na Vipavskem.

km Sveto. Letos je hladno in mokro leto. Živina bo še precej dobro stala — a za ljudi bo malce trda.

km Z gorenjega Krasa. Dne 10. t. m. je bila velika povodenj s točo, ki je vse poti podrla.

km S Krasa. Za časa volitev so mladostrojarski agitatorji hudo udrihali po starostrojarskih, češ da so slabo gospodarili v deželni hiši. Kdo pa nam jih je svoječasno priporočeval. Če smo jih volili so bili dotični gospodje sami krivi. In če smo bili zapeljani stari, so mladci na jako slabem stališču. Če so mislili, da bodo v deželni hiši živeli od zraka so se varali.

km Preseje. Pri nas so nekateri silno veseli, da je »Buža« polna narodnega »štokfiža«, ki praznuje volivno zmago v lepi nadi, da bodo v bodoče zopet pili, ko bodo volili.

km Mihalji. Dne 10. t. m. zvečer se je vsula čista toča, ki je tako poklestila naše vinograde, da se vsem smilimo.

Iz sežanskega okraja.

s Sežana. Toča je hudo razsajala dne 10. t. m. Od Sežane pa do Nabrežine imela je veliko žetev. Tudi Proseka in Sv. Križa ni pustila. Škoda je ogromna, posebno pa na trtah in na turšici. Bog se nas usmili!

Gospodinjstva šola šolskih sester v Tomaju na Krasu. V novejši dobi tudi naše slovensko ljudstvo vedno bolj in bolj uvideva, da je treba kmetu strokovne izobrazbe ne samo možu ampak tudi ženi, njegovi pomočnici. Gospodinja, ki z bistrim razumom in s pobožnim in plemenitim srcem skrbi za družino, osrečuje slovenski dom. Zato pametni stariši skrbijo za temeljito versko in strokovno izobrazbo svojih hčera.

V svrhu take izobrazbe so šolske sestre v Tomaju pred 5 leti ustanovile gospodinjstvo šolo, ki traja 12 mesecev v kateri se dekleta učijo teoretično in praktično vsega, kar je treba znati dobri kmečki gospodnji — in se navajajo k čednostnemu in pobožnemu življenju. Sestre pa vzdržujejo tudi internat za ljudskošolske učenke, ki si v trirazredni šoli lahko pridobijo potrebnih ljudskošolskih znanosti, v internatu pa se va-

dijo lepega, Bogu in ljudem milega vedenja. Koristen je ta zavod, posebno takim deklicam, ki jim je treba mnogo kretanja v zdravem svežem zraku.

Pojasnila daje vodstvo zavoda »Elizabetišče« v Tomaju, pošta Dutovlje na Goriškem.

Iz korminskega okraja.

kr V Šlovrencu smo obhajali sv. misijon pod vodstvom preč. gg. Lazaristov iz Ljubljane od 2. avg. do 10. avg. Ljudstvo, nele domače ampak tudi iz sosednih duhovnij, se je z veseljem udeleževalo redke pobožnosti. So pa tudi gg. misijonarji ljubeznivo vlekli poslušalce, da so prihajali tako radi in v velikem številu poslušati njih jedrnatih govore, polne navdušenja za čednostno življenje. Sv. obhajil je bilo blizu 1400. — Bog plačaj gg. misijonarjem njih trud, ki so ga imeli z nami! Oskrbeli smo si misijonski križ (razpelo) pri Konradu Skaza v Št. Ulrihu — Gröden na Tirolskem, kateri nam je napravil prekrasno podobo križanega Zveličarja za nizko ceno, vsled česar ga moremo kot edinega slovenskega podobarja na Tirolskem vsem priporočati, kateri si hočejo nabaviti umetniško dovršene podobe, sohe.

Toče nas je ljubi Bog obvaroval do sedaj — prosimo goreče, naj nas varuje še tudi naprej, pa ne samo one po vinogradih, ampak tudi dušne toče — greha. Gotovo nam Bog prizanesa, če bomo vestno in natančno spolnovali obljube in sklepe, ktere smo pri sv. misijonu storili.

Drobtinice.

Letina v dalmatinskem Zagorju je nad vse pričakovanje bogata. Pšenica je izvrstno obrodila, tobak je zrasel kakor gora, izvrsten je krompir in zelenjave. Zagorci hvalijo Boga za blagoslovljeno letino.

Klorkalcij za posipanje cest. Na Angleškem so proti cestnemu prahu začeli uporabljati klorkalcij, ki se kot postranski proizvod dobiva pri proizvodnji kalija in je jako poceni. Klorkalcij ima lastnost, da vleče nase zračno vlogo, tako da so ulice, ki so s klorkalcijem posute, vedno mokre.

V katerem stanu ljudje najdalje žive. Neka pariška zdravnica je na podlagi življenjepisnih podatkov o velikih možeh dognala, da najdlje žive slikarji. Tako so živeli slavni slikarji: Peruggino 78 let, Albani 82, Bellini 89, Michelangelo 89, Tizian 100, Van Dyck 78 let itd. Za slikarji žive najdalje duhovniki, potem pa modroslovci.

Gospodarsko.

Priprava steklenic za vino ali sadne soka. Nikdar ne jemlji steklenic, ako ne veš, kaj je bilo v njih, ali take, ki niso bile splahnjene, ki so zamazane in dišijo po kislem. Steklenice umij z razdrobljenimi suhimi jajčnimi lupinami; zelo napačno je izmivati steklenice z žaganjem ali z otrobom. Potem jih izplahni v vodi, v kateri si raztopila malo sode in še dobro v mrzli vodi. Tako se izmivajo steklenice takoj, ko so izpraznjene, predno jih rabiš, jih preplakni še enkrat z mrzlo vodo. Da steklenice ne počijo, jih pogrej nad soparo ali jih postavi v toplo vodo in tako napolni. — Zamaške vzemi vselej nove, dobre in jih namakaj prej v topli potem v mrzli vodi. Zamaške zalij še z raztopljenim parafinom ali dobro smolo, ki se rabi za zalivanje steklenic.

Perhute na glavi najlože izčeseš, ako si zdrgneš kožo na glavi s prstom ali krpico, ki si jo namočila v petrolei, in drugi dan izčeseš z gostim glavnikom. Lahko si zdrgneš kožo tudi s špiritom, a jo moraš potem namazati z oljem ali vasilinom, ker špirit odtegne

glavi vso maščobo, kar škoduje lasem. Zelo mastni lasje se najbolje umivajo z rumenjakom, ki si ga raztepla v vodi. Vselej, kadar si izmivaš glavo, rabi najprvo kolikor mogoče toplo vodo, nazadnje bolj hladno, izpiraj glavo tako dolgo, da je zadnja voda popolnoma čista. Za izpiranje las se rabi poleg rumenjaka tudi lahek lug, v kateri se kuhajo korenine kopriv, ali milov cvet, ki se kupi v lekarni ali drogeriji. Ko si glavo umila, spleti lase šele potem, ko so popolnoma suhi. Za umivanje rabi, če je le mogoče, deževnico. Izpadanje las je navadno posledica kake notranje bolezni ali oslABLJENE krvi.

Glasba.

Kuplet in pesmi — Radoslava Silvestra. Izdala in založila Narodna tiskarna v Gorici.

Take zbirke smo res pogrešali. Društveno življenje je pri nas precej razvito — kedo pošteje vse zabavne večere, koncerte, veselice, slovesnosti? Brez petja se sploh ne opravi ničesar; no, zbori smo Slovenci precej dobro preskrbljeni, dobi se lahke, težke — za mešan in za moški zbor; pesmi ne manjka — večkrat bi se pa rado kaj »za nameček« za kratek čas, kak kratek šaljiv »Solo« ali »Duet« za spremenbo. Tudi pri kakem resnem predavanju, v izobraževalnih društvih je kak tak nameček zelo dobro došel in marsikdo bi prišel raje, ako bi vedel, da bo tudi še kaj za »posladek«. Tukaj imate tako zbirko. Kratki prizori z le par osebami, s petjem, kupleti, kjer nastopa in sam peva, a drugi ga spremlja, torej nobene težave za prireditve, nikake »scenerije«!

Glasbeni dodatek ima 30 strani v osmerki in obsega 11 kupletov, ali kratkih prizorov s petjem — razume se, da s spremljavo vred, med temi sta »Župan« in »Kavarica« od dveh skladateljev vglasbena — na izbiro. Samo ta »dodatek« bi stal po navadi toliko, kolikor stane tukaj še 112 strani teksta zraven. Zbirka res ni draga. Vsi, ki imate opravka s prireditvami veselice, sezite po tem delu! Napeve so zložili: A. Dekleva, Fr. Ferjančič, A. Foerster, Ign. Hladnik, Iv. Pogačnik in St. Premrl. Ta imena so najbolje poročstvo za dobro delo. — Cena 1.50 K.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst 22, 69, 9, 85, 26.

Ugodna prilika!

V novi trgovini pri Soškem mostu št. 63 (Via Ponte Isonzo) v Gorici se dobi vsakovrstno sveže oblačilno blago po prav nizki ceni. Blago za moške obleke pa po tovarniških cenah.

S tako nizkimi cenami postrežem lahko radi tega, ker sem si nabavil veliko množino blaga.

Za obilen obisk se priporočam

Anton Jug.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gosposka ulica šte. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Priporočam se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«.

Istotam se sprejemajo abonenti po dogovoru po zelo ugodnih cenah.

OZNANILO.

Podpisani naznanjam, da sem odprl v Dornbergu

Novo trgovino

vsakovrstnega koroškega lesa za mizarje in stavbenike, peska in koroškega cementa v hiši št. 194.

Za obilna naročila se priporočam udani.

Franc Pelicon,
poslovodja.

Gregor Srebot,
trgovec.

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzky

v Gorici na sredi Rašela št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nürnberškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebnosti za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in šivalne stroje; potrebnosti za krojače in čevljarje. — Svetinice, rožni venci in mašne knjige.

Hišna obuvla za zimске in letne čase.

Raznovrstne semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih na deželi.
P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev

Štev. 2229

E

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil II. četrtletja, t. j. mesecev
aprila, maja in junija 1912

začne v

četrtrek dne 11. sept. 1913,

ter se bo nadaljevala naslednje delavnice in sicer četrtke in ponedeljke od 9. ure zjutraj do 1. popoldne.

Dne 13., 17., 20., 24 in 27. sept. bodo od 10. do 12. ure popoldne v dražbeni dvorani na ogled sl. občinstvu dragocena zastavila, ki se prodajo na naslednji dražbi.

V Gorici, 4. avgusta 1913.

Od ravnateljstva zastavljalnice.

ODLIKOVA PEKARNA

JAKIN

Gorica, via Formica

» priporočam za odjemanje raznega peciva navadnega in najfinejšega. Pecivo je najboljše. Priporočam se cenj. odjemalcem za obilne posetne s spoštovanjem

E. Jakin

Odlikovana pekarija

in sladničarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanoe in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporočam se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

T torejci: Najceneje kupite lastiko za cepljenje trt „Excelsior“ pri tvrdki I. Drufovka, Gorica, Gosposka ul. (nasproti „Monta“).

Alojzij Gril, mizarški mojster

v Št. Andrežu pri Gorici št. 81

priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo dobro urejeno mizarško delavnico in zalogo pohištva, kdor želi kupiti po ceni, naj se obrne do te tvrdke. Sprejme tudi naročila po vzorcih. — Plačevanje se dovoljuje tudi na obroke.

Očala

vsake vrste različnih kakovosti natančno po zdravniških predpisih, dalnoglede in druge optične stvari, mere za mleko, vino, žganje.

Vse po zmernih cenah priporočam

JAKOB ŠULIGOJ,

urar c. kr. državnih železnic

v Gosposki ulici št. 25 v Gorici.

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporočam preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Vino, motno, zavreto se popravi *kakor tudi odsvame se prevelika množina kisline vinskemu moštu ali vinu.* Vzorec prinesiti ali poslati. Naslov pové upravništvo „Primorskega Lista“ Semeniška ulica 16, II. nadstropje.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice s znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé želodec, storé, da izgine v kratkema času omotica in šivotna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenica 60 vin.

POZOR!

Podpisani uljudno naznanjam sl. občinstvu v mestu in na deželi, da imam lastno trgovino in delavnico vsakovrstnih čevljev za moške in ženske, za gospode in gospe kakor tudi za priprosto ljudstvo. Cene zmerne, blago dobro in trajno. Za obilna naročila se priporočam udani

Rešič Mihael,

trgovina in izdelovalnica čevljev na Kornu št. 17.

Trgovina z usnjem

v Kapucinski ulici št. 2 („Pri Lizi“.)

Podpisani priporočam sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino z usnjem. *Imam usnje iz najboljših tovarov.* Prodajam vse čevlarske potrebnosti. Cene konkurenčne. Blago dobro. Postrežba poštena.

Z odličnim spoštovanjem se bilježim
JOSIP MARUŠIČ, trgovec.

Usnje podplati. Vrvarsko

blago. I. Drufovka, Gorica

nasproti „Monta“, odli-

kovana delavnica nadpla-

tov. — Velika izbira obuvla.

Ugodna prilika!

Radl preselitve se prodaja vse blago in sicer: zlate in srebrne žepne ure, stenske ure, budilnike, šivalne stroje, raznovrstna druga zlatina in srebrnina.

po tovarniških cenah.

Jakob Šuligoj,

urar c. kr. državnih železnic

Gorica, Gosposka ulica št. 25.

Prvo primorsko avtorizirano stavbeno in kamnoseško podjetje

Alojzij Tavčar

v Dutovljah okraj Sežana

zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune in cenitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga razna monumentalna dela

Cene zmerne.

TVRDKA O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporočam bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava.

Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 5%. Daje članom posojila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Zadrugi urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Najboljše in najmoderneje sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje **Jugoslav. razpošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 304.** Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštne prosto.

Viktor Toffoli - Gorica

prva zaloga oljkovega olja

Via Tratto 16. - Via San Mario 10.

Oljkino olje, pripeljano naravnost iz Istre, Dalmacije, Valone, Bari, Lucca, Nizza, Oneglia.

Cene so sledeče:

Jedino olje	liter	Kron	1.04
Namizno olje	„	„	1.12
Istrsko-oljkino olje	„	„	1.28
Valona	„	„	1.40
Bari	„	„	1.40
Oneglia	„	„	1.60
Lucca	„	„	2.—
Nizza	„	„	2.40

Sprejema naročila ter pošilja franko na dom, kakor tudi na dežele in izven države.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

MIHAEL TURK

GORICA na Kornu št. 6. GORICA priporočam slavnemu občinstvu svojo brivnico. Zagotavlja točno postrežbo. — Sprejema naročila za maskiranje po zmernih cenah.